

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

XVII. Decimum argumentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

Samuelis, Regum, Isaïæ, Jeremiæ, Ezechielis, & Duodecim Prophetarum: postrema denique continet Hagiographa, quibus liber Jobi præfigitur. Aliæ fuerunt sanctorum Voluminum partitiones, de quibus consulere licet Sixti Senensis Bibliothecæ: in his aliam, aliamque ordinem liber Jobi tenuit, prout diversa spectarunt ii, quibus disponendorum sacrorum Codicum cura tradita est. Non alia autem de causa Pentateucho Mosis librum Jobi conjunxisse videtur Hieronymus in Epistola ad Paulinum, quam quod ab eodem Auctore profectum utrumque crediderit.

XI. Quartum argumentum suppeditant vocabula quædam Libri hujus, vel *מִן־הַסֵּפֶר* Quartum argumentum, vel nusquam certe in scriptis Mosis, passim vero in recentioribus Scripturæ sanctæ Libris extantia: unde Mose recentius esse hoc opus colligi potest. Cui rationi supra occurri, cum dicerem nonnullas voces Ebræis non exauditas finxisse Mosem, pro ea licentia, quæ pudenter sumpta Poëtis conceditur, plerasque etiam peregrinas admisisse, cum Librum hunc carmine scriberet; cum præsertim in alieno solo versaretur, unde patriæ loquelæ adhæsit peregrinitas illa, quam deinceps scriptio illius auctoritas in Ebræam gentem invexit. Sic enim comparatum est, ut quod arbitramur laude dignum, imitando consequi studeamus. Non ergo ex Davidis & Salomonis scriptioibus Jobi operis conditor; sed ex hoc opere potius exoticas suas locutiones David & Salomon, alique Prophetæ hausserunt.

XII. Ex his quæ leguntur versu penultimo libri Jobi: *Deditque filiabus pater suus hereditatem inter fratres earum*, quantum efflorescit argumentum, vel conjectura potius, aut levis suspicio: id enim ab Ebræo scriptore notatum consulto videtur, quod Ebraico jure in hereditanda familia femina à fratribus in partem non vocarentur; unde effici putant latis jam à Mose legibus Librum hunc esse confectum. Verum istud hinc effici nego; nam rem, uti acta est, referre potuit Scriptor, nulla habita Ebraicæ Legis ratione. Etsi enim Legem nondum tulerat Moses de filiabus à successione removendis, id fortasse jam Ebræorum vel Arabum usus obtinebat. Similiter jubentur amici Jobi septem tauros & septem arietes holocausta offerre: etsi nondum sacrificiorum ritus in Levitico præscriptos sanxerat Deus. Nec enim putandum est quid legibus suis præcepit Mosès, novum ad hoc tempus & inusitatum omnino fuisse: imo consuetudinem in multis Lex juvit; & quæ invexerat usus, jure firmata sunt.

XIII. Aiunt præterea nemini, præterquam Jobo vel amicis, perspectos esse potuisse sermones ultro citroque habitos, qui scriptio illa continentur. Parata est superioribus responsio: nec enim persuadere voluit Mosès dicta hæc omnia, prout jacent in Libro, à Jobo vel amicis fuisse prolata: nam quis putet amicos inter se verba familiariter commutantes carmina edidisse? Plane ita est, ut dixi, rem gestam & sermonum argumenta ad Mosem literis multorum & sermone omnium fuisse perlata, quæ uberiore deinde orationis filo & numeris adstricto convestivit.

XIV. Constat septimum argumentum ex eo quod dicitur est *Job magnus inter Septimum omnes orientales*, quo nomine Arabes Ebræis Palæstinam incolentibus dici solebant, unde scriptorem libri Jobi incolam Palæstinæ fuisse concluditur. At id facile refellitur ex Madianiticæ regionis situ, quæ ad Arabiæ & Ausitidis occasum posita est. Nec enim Palæstinæ solum incolis, sed gentibus universis familiare est alias gentes ex situ appellare. Hinc Græcis *αραβία*, quam Natoliam barbaram appellamus.

XV. Mose recentiore operis hujus Scriptorum existimarunt nonnulli, quod decimo quinto capite Chananæ gentis excidium obscure significatum videatur. Verum si quis hæc attente perlustrer, non Chananæ potius, quam cujuslibet alterius regionis depopulationem, nec tam ut rem gestam, quam ut rem gerendam illic expressam comperiet.

XVI. Gravius oritur argumentum ex his Jobi verbis, quæ extant vicefimo sexto capite: *In fortitudine illius repente maria congregata sunt, & prudentia ejus percussit superbum*. Ebraice *רָהַב*, quod inter alia Ægyptum notat: unde ad Ægyptiorum & Pharaonis interitum ista pertinere censuit R. Selomoh, & ex recentioribus Grotius. Uterque contra reliquorum omnium Interpretum fidem, cum antiquorum, tum recentium, qui alio penitus retulerunt. Horum opiniones si quis avert cognoscere, adeat Spanhemianam Jobi historiam, luculentum opus, in quo solidis præterea rationibus hoc argumentum retunditur.

XVII. Postremum argumentum hoc Jobi dicto continetur: *Et dixit Deus homini: Ecce timor Domini, ipsa est sapientia*. Existimavit Sebastianus Castalio hic tangi verba Deuteronomii, quibus ita Israelitas Mosès compellat: *Scitis quod docuerim vos præcepta atque justitias, sicut mandavit mihi Dominus Deus meus: sic facietis ea in terra quam possessuri estis, & observabitis, & implebitis opere*. Hæc est enim vestra sapientia & intelle-

Etus coram populis. Quis non videt hæc vi detorquenda esse, ut istis accommodentur? Demus tamen nihil interesse: quis miretur eandem sententiam ab uno & eodem Scriptore bis esse usurpatam? Deum quidem id homini dixisse ait, verum non in colloquio cum Mose habitis, at potius cum mentes hominum intus voce sua interpellat; quam cum audierimus, corda nostra obdurari vetat. Fortasse & Jobo fuerat id à Deo significatum per somnia aut visa; cuiusmodi multa & hic & alias sæpe hominum animis ante Legem latam objiciebantur.

D E L I B R O P S A L M O R U M .

- I. *Disputatur de Auctore libri Psalmorum. Variæ opiniones proponuntur.*
 II. *Plures variis temporibus fuisse videntur Libri hujus scriptores.* III. *Esdras numerum Psalmorum determinavit, eorumque volumen in Canonem dedicavit.* IV. *Probatur argumentis.* V. *Queritur cur ordo Psalmorum à temporum ordine discrepet.* VI. *Probatur Libri Psalmorum *ῥησιώδης* & antiquitas.* VII. *Refelluntur argumenta Adversariorum. Primum argumentum.* VIII. *Secundum argumentum.* IX. *Tertium argumentum.* X. *Disputatur de Psalterio Salomonis à Johanne Ludovico de La Cerda edito.*

Disputatur de Auctore libri Psalmorum. Variæ opiniones proponuntur.

Hilar. Prolog. in Psalm.
Philast. Hæz. 126.

August. De civitate Dei, libr. 17. cap. 14.

Plures variis temporibus fuisse videntur Libri hujus Scriptores.

Joseph. Antiq. libr. 1. cap. 1. & libr. 5. cap. 1.

I. **S**CIAMUS errare eos, qui omnes Psalmos David arbitrantur, & non eorum quorum nominibus inscripti sunt. Verba sunt Hieronymi ad Cyprianum scribens, & in ejus gratiam Psalmum octogesimum nonum explanantis; quem Psalmum cum sequentibus decem à Mose scriptum esse docet. Clariora etiam hæc ex ejusdem Epistola ad Sophronium: *Psalmos omnes eorum testatur Auctorum, qui ponuntur in titulis, David scilicet, Asaph, & Idithun, filiorum Core, Eman Ezrabita, Moysi, & Salomonis, & reliquorum quos Esdras primo volumine comprehendit.* Eandem tuctur doctrinam Auctor Synopsæ quæ Athanasio tribuitur; eandem & Hilarius. Par est sententia R. Davidis Kimchi, & magnæ Rabbiorum partis. Contra it vero Theodoretus, alique complures, qua veteres, qua nuperi: iique unicum Psalmorum omnium auctorem, Davidem agnoscunt. Philastrius etiam inter Hæreticos locat, qui secus senserit. At titubabat Augustinus, nunc totum Psalterii opus uni Davidi adscribens, velut in libris De civitate Dei; nunc novem solum Davidis proprios esse statuens, reliquos quatuor Cantorum, quos ipse ad id selegerat, velut in dissertatione ad titulum primi Psalmi. Variæ utrimque afferuntur rationes, quarum præcipua pars in sequentibus excutietur.

II. Certum est jam inde à vetustissimis temporibus, ipso etiam Noachico Diluvio antiquioribus, homines Dei præconia, victorias suas, & si quæ sibi prospera evenissent, hymnis, psalmis, choris ac tripudiis, tympanis etiam, tubis, citharis, alioque musico choragio celebrare fuisse solitos. Certum quoque carminum illorum compositionem viros aliquot ingenio ac eruditione præstantes in se recepisse, id quod de Mose non semel, ac de ipsius sorore Maria legimus. Certum etiam hoc hominum genus divino sæpe afflatum numine multa prædixisse. Talis Moses, talis & David, & Jeremias, & Ezechiel, & Aggeus, & Zacharias. Certum præterea carmina hujusmodi, eaque potissimum quæ Deo essent dicata, crebra recitatione ita fuisse per-vulgata, ut ea sibi plurimi describerent, curæque præsertim Levitis fuisse, uti exemplaria eorum, quæ Dei celebrarent laudes, in Templi tabulariis servarentur inter sacra Volumina, quæ in Templo fuisse recondita & custodita non uno loco Josephus assererat. Hinc deprompta Cantica pleraque, quæ in Libris sanctis vel descripta sunt vel memorata. Hinc certa quædam pro tempore selecta à Levitis, quæ Symphoniaci in Templo cantarent. Singulis porro Hymnis auctorum nomina crediderim fuisse adscripta, eorumque nominum partem aliquam temporum lapsu & hominum oblivione, aut librariorum oscitantia intercidisse. Atque hinc porro evenit, ut Psalmi aliquot sint ἀντιγραφῶς & ἀδιωτοῦ. Cum autem penum hunc Psalmorum locupletare satageret, quisquis poetica erat arte instructus, valde eum crevisse probabile est; quem deinde in immensum auxerunt David & Salomon, collato illuc magno carminum numero; ne videlicet tantis impensis fundata ab eis domus Dei, tot ditata donariis, hac quoque parte liberalitatem eorum ac munificentiam desideraret. Ipse potissimum David in veterum Hymnis recognoscendis ac digerendis, suis adjungendis, choris Sympho-